

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0121/2014

17.2.2014

MIETINTÖ

syrjäisimpien alueiden potentiaalin optimoimisesta luomalla synergioita EU:n rakenerahastojen ja EU:n muiden ohjelmien välille (2013/2178(INI))

Aluekehitysvaliokunta

Esittelijä: Younous Omarjee

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	17
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	20

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

syRJäisimpien alueiden potentiaalIn optimoimisesta luomalla synergioita EU:n rakennerrahastojen ja EU:n muiden ohjelmien välille (2013/2178(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 349 ja 355 artiklan 1 kohdan, joissa myönnetään syrjäisimmille alueille erityisasema ja säädetään erityistoimenpiteistä, joilla perussopimukset ja yhteiset politiikanalat voidaan panna täysimääräisesti täytäntöön,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan, joka koskee näille alueille ominaisia valtiontukijärjestelmiä,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 174 artiklan ja sitä seuraavat artiklat, joissa säädetään taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskeva tavoite ja määritellään rakenteelliset rahoitusvälineet tämän tavoitteen saavuttamiseksi,
- ottaa huomioon syrjäisimpiä alueita koskevat komission tiedonannot ja erityisesti 17. lokakuuta 2008 annetun tiedonannon ”Syrjäisimmät alueet: Euroopan voimavara” (COM(2008)0642),
- ottaa huomioon syrjäisimpiä alueita koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti 20. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman ”Syrjäisimpiä alueita koskeva strategia: saavutukset ja tulevaisuudennäkymät”¹,
- ottaa huomioon EU:n alueiden tulevien haasteiden arviota koskevan komission valmisteluasiakirjan ”Regions 2020 – an assessment of Future Challenges for EU Regions” (SEC(2008)2868),
- ottaa huomioon viestin Réunionin saarella 7. heinäkuuta 2008 pidetystä konferenssista, jonka aiheena oli ”Euroopan unioni ja sen merentakaiset alueet: strategiat ilmastomuutoksen ja biodiversiteetin köyhtymisen torjumiseksi”, ja ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston 25. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät ”Väliarviointi biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta” ja ”Tavoitteena haitallisia vieraslajeja koskeva EU:n strategia”,
- ottaa huomioon 14. lokakuuta 2009 allekirjoitetun syrjäisimpien alueiden yhteisen pöytäkirjan ”Syrjäisimmät alueet vuonna 2020”,
- ottaa huomioon syrjäisimmiltä alueilta kotoisin olevien Euroopan parlamentin jäsenten konferenssin 6. heinäkuuta 2010 Euroopan komission puheenjohtajalle José Manuel Durão Barrosolle toimittaman yhteisen kannanoton,

¹ EUVL C 279 E, 19.11.2009, s. 12.

- ottaa huomioon 7. toukokuuta 2010 laaditun Espanjan, Ranskan, Portugalin ja syrjäisimpien alueiden yhteisen pöytäkirjan syrjäisimpiä alueita koskevan Euroopan laajuisen strategian uusista näköaloista,
 - ottaa huomioon 28. tammikuuta 2011 annetun syrjäisimpien alueiden yhteisen lausunnon taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevästä viidennestä kertomuksesta,
 - ottaa huomioon Pedro Solbes Miran 12. lokakuuta 2011 esittelemän kertomuksen komission jäsenelle Michel Barnierille aiheesta ”Euroopan syrjäisimmät alueet ja yhtenäismarkkinat: EU:n vaikutus maailmassa”,
 - ottaa huomioon 18. huhtikuuta 2012 antamansa päätöslauselman koheesiopolitiikan tehtävistä Euroopan unionin syrjäisimmillä alueilla Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä¹,
 - ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2012 annetun komission tiedonannon ”Euroopan unionin syrjäisimmät alueet: tavoitteena älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun kumppanuus” (COM(2012)0287),
 - ottaa huomioon parlamentin jäsen Serge Letchimyn Ranskan pääministerille laatiman raportin ”L'article 349 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne : contribution à l'application du cadre dérogatoire au service d'un projet global de développement des régions ultrapériphériques”,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin syrjäisimpien alueiden johtajien kokouksen yhteisen panoksen sekä tekniset ja poliittiset asiakirjat, erityisesti 17.–18. lokakuuta 2013 pidetyn Euroopan unionin syrjäisimpien alueiden johtajien 19. kokouksen loppujulkilausuman,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön (A7-0121/2014),
- A. katsoo, että syrjäisimpien alueiden voimavarat, luonnonvarat ja mahdollisuudet, jotka komissio on tunnustanut vuoden 2008 strategiassaan ja vuoden 2012 tiedonannossaan, sisältävät Euroopan unionille tutkimuksen, innovoinnin ja kasvun kannalta merkittäviä alueita ja että niitä ei tueta ja rahoiteta riittävästi eurooppalaisista rahastoista ja ohjelmista;
- B. ottaa huomioon, että syrjäisimmät alueet koostuvat saaristoista, saarista ja yhdestä Amazonin metsän ympäröimästä alueesta, joilla kaikilla on erityisrajoitteita, jotka erottavat ne unionin muista maantieteellisesti erityislaatuista alueista (saarialueet, vuoristoalueet ja harvaan asutut alueet);
- C. katsoo, että syrjäisimmät alueet kuuluvat huippualueisiin, jotka voivat edistää merkittäväällä tavalla niiden tavoitteiden saavuttamista, jotka unioni on asettanut kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian, Horisontti 2020 -strategian, Energia 2020

¹ EUVL C 258 E, 7.9.2013, s. 1.

-strategian, LIFE+- ja Natura 2000 -ohjelmien sekä Euroopan laajuisten televiestintä-, liikenne- ja energiaverkkojen toteuttamiseksi;

- D. katsoo tästä syystä, että on tärkeää kannustaa pitkäaikaisia investointeja ja edistää syrjäisimpien alueiden innovointipotentiaalia niiden taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi kestäväällä tavalla ja unionin strategioiden onnistumismahdollisuuksien parantamiseksi;
- E. katsoo, että näiden strategioiden toteuttamiseksi syrjäisimmille alueille suunnattu Euroopan rakennerahastojen ja Euroopan investointirahastojen varoja on mukautettava tai täydennettävä, jotta syrjäisimmät alueet voisivat osallistua potentiaalinsa ja aikomustensa mukaisesti Euroopan unionin suurten haasteiden voittamiseen;
- F. katsoo, että nykyisellä talous- ja sosiaalikiisillä on erityisen vakavat seuraukset Euroopan unionin syrjäisimmille alueille varsinkin kilpailukyvyyn ja työllisyyden kannalta ja että seuraavalla rahoitus- ja suunnittelukaudella on esitettävä pikaisia ja tarkoituksenmukaisia ratkaisuja välttämättömään talouskasvuun ja työttömyysongelmaan;
- G. katsoo, että 349 artiklaa on käytettävä myös oikeusperustana syrjäisimpien alueiden auttamiseksi löytämään erityistoimenpiteiden avulla oikea paikkansa unionin ohjelmissa, joilla voidaan kehittää konkreettisella tavalla syrjäisimpien alueiden tunnustettua potentiaalia;
- H. katsoo, että syrjäisimmistä alueista voi tulla koko unionia hyödyttäviä pilotti- ja huippualueita muun muassa seuraavilla aloilla: biodiversiteetti, ympäristö, sopeutuminen ilmastonmuutokseen ja sen lieventäminen, ilmaston ääri-ilmiöiden hallinta ja seuranta, tutkimus, innovointi, ilmakehä ja avaruus, meret, sininen kasvu, merten aluesuunnittelu ja meriasioiden hallinta, seismologia, vulkanologia, uudet sairaudet, uusiutuva energia, liikenne, televiestintä, kiireellinen humanitaarinen toiminta kolmansissa maissa sekä kulttuuri;
- I. ottaa huomioon, että syrjäisimmät alueet sijaitsevat Karibian, Intian valtameren ja Atlantin merialueilla ja että niiden ansiosta Euroopan unioni on maailman johtava merivalta; toteaa, että syrjäisimpien alueiden geostrateginen sijainti tukee unionin maailmanlaajuisista ulottuvuutta ja että syrjäisimpien alueiden poikkeukselliset luonnonvarat, meriluonnonvarat ja vesiluonnonvarat muodostavat yli 50 prosenttia maailman biodiversiteetistä;
- J. katsoo, että syrjäisimmät alueet muodostavat ainutlaatuisen todellisuuden ja yhteisen kokonaisuuden samanaikaisesti Euroopan unionin sisällä ja sen ulkopuolella, mitä Euroopan komission on edistettävä ja tuettava erityisesti panemalla täytäntöön yhteisiä politiikkoja;
- K. katsoo, että syrjäisimpien alueiden potentiaalın optimoiminen vaatii mahdollisimman suurten synergioiden luomista unionin kaikkien välineiden, rahastojen ja ohjelmien välille;

Syrjäisimpien alueiden uudet näköalat

1. on vakuuttunut siitä, että syrjäisimpien alueiden potentiaali, voimavarat, luonnonvarat ja kokemus tarjoavat unionille ja jäsenvaltioille lisämahdollisuuden vastata niitä koetteleviin haasteisiin, jotka liittyvät globalisaatioon, innovointivalmiuksiin, kasvuun, sosiaalisen yhteiskuntaan kuuluvuuden, väestöpaineeseen, ilmastonmuutokseen, luonnonkatastrofien suurimpien riskien ehkäisemiseen, energiaan sekä luonnonvarojen kestävään hallintaan ja biodiversiteetin suojelemiseen;
2. on vakuuttunut siitä, että syrjäisimpien alueiden entistä paremmista mahdollisuuksista päästä osallisiksi unionin eri ohjelmiin ja rahastoihin on hyötyä koko unionille sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä; pitää valittavana unionissa kannatusta saanutta pyrkimystä hyödyntää ainoastaan koheesiopolitiikkaa syrjäisimpien alueiden lähes kaikkien kehittämishankkeiden rahoittamiseksi;
3. tukee komission pyrkimystä panna täytäntöön politiikkoja, jotka edistävät autonomiaa, taloudellista vakauttamista ja pysyvien työpaikkojen luomista syrjäisimmillä alueilla hyödyntäen alueiden voimavaroja sekä käytännöllisiä ja oivaltavia toimenpiteitä noudattaen erityisesti energian, liikenteen sekä tieto- ja viestintäteknologian aloilla SEUT-sopimuksen 349 artiklaa sekä kunkin rahaston ja ohjelman erityisiä rahoitusvälineitä, joiden tavoitteet voivat muuntaa syrjäisimpien alueiden voimavarat kestäväksi kehitykseksi;
4. korostaa lisäksi, että syrjäisimmille alueille on tarpeellista ja tärkeää saada unionin politiikanalat myötävaikuttamaan syrjäisimpien alueiden talouksien taloudellisen pohjan vahvistamiseen ja monipuolistumiseen sekä työpaikkojen luomiseen muun muassa erityisillä vero- ja tullikeinoilla;
5. katsoo, että SEUT-sopimuksen 349 artikla on asianmukainen oikeusperusta syrjäisimpiä alueita koskevien erityisten toimenpiteiden toteuttamiselle, mutta pitää kuitenkin valittavana perussopimuksen tämän määräyksen rajallista ja vähäistä käyttöä, vaikka siinä annetaan mahdollisuus myöntää erityisen järjestelmän soveltaminen syrjäisimpien alueiden aseman perusteella;
6. kehottaa komissiota perustamaan yhteisryhmän, joka kokoaa yhteen syrjäisimpiä alueita koskevia politiikanaloja koordinoivasta komission yksiköiden välisestä työryhmästä vastuussa olevat komission jäsenet ja syrjäisimmiltä alueilta valitut Euroopan parlamentin jäsenet ja jonka tehtävänä on seurata syrjäisimpiä alueita koskevia suunniteltuja ja käynnistettyjä ohjelmia;
7. korostaa, että Manner-Eurooppaan nähden kaukaisen sijaintinsa vuoksi syrjäisimmät alueet ovat haarakkeita Euroopan unionille, joka on tulossa tietoiseksi maailmanlaajuisesta ulottuvuudestaan ja roolistaan täysin muuttuvassa maailmassa;
8. vaatii kiinnittämään erityistä huomiota syrjäisimpiin alueisiin luonnononnettomuuksien sattuessa, mukaan lukien niiden erityisiin ominaispiirteisiin, ja noudattamaan SEUT-sopimuksen 349 artiklaa, jossa annetaan mahdollisuus toteuttaa erityisiä toimenpiteitä; muistuttaa samalla Euroopan unionin rakennerahastojen ja solidaarisuusrahastojen välisen yhteensovittamisen tärkeydestä;

9. kannattaa sitä, että tieto- ja viestintäteknologiaan, liikenteeseen sekä vesi- ja energia-alaan yleisen taloudellisen edun mukaisten palvelujen avulla tehdyistä investoinneista tehtäisiin ensisijainen painopistealue näillä alueilla, ja ajaa johdonmukaisuuden lisäämistä valtiontukien valvonnassa syrjäisimmillä alueilla Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamiseksi;
10. on vakuuttunut siitä, että unionin maailmanlaajuisen ulottuvuuden ymmärtämisen ja toisaalta syrjäisimmille alueille osoitetun huomion välillä on tiivis yhteys; katsoo, että unioni ja jäsenvaltiot eivät ota riittäväällä tavalla huomioon investointeja koskevien strategisten valintojensa painoarvoa ja tulevaisuuteen ulottuvaa vaikutusta syrjäisimmillä alueilla; katsoo, että tämä tilanne osoittaa, että unioni ei panosta riittävästi omaan maailmanlaajuiseen ja kansainväliseen ulottuvuuteensa; pitää syrjäisimpien alueiden kannalta tärkeänä, että parannetaan välineiden ja ohjelmien välistä synergiaa, jotta voidaan edistää näiden alueiden kansainvälistä yhteistyötä maailmassa;
11. muistuttaa, että on tärkeää omaksua makroalueellinen näkökulma ja laatia syrjäisimpiä alueita kattavia makroalueita varten strategioita, jotta voidaan edistää synergioiden luomista unionin rakennerahastojen ja muiden ohjelmien välille hyödyntämällä näiden alueiden erityispiirteitä ja resursseja;
12. kehottaa kansallisia ja alueellisia viranomaisia hyödyntämään monia eri rahastoja sekä kehittämään mahdollisuuksien mukaan ja mahdollisimman tehokkaasti yhtymäkohtia Euroopan unionin rakennerahastojen ja unionin muiden ohjelmien rahoitusvälineiden välille;
13. kehottaa komissiota syventämään syrjäisimpiä alueita koskevaa unionin strategiaa, jotta olisi mahdollista kehittää mainittujen alueiden vahvuuksia ja ottaa huomioon niiden rakenteelliset ja pysyvät rajoitukset; kehottaa tässä yhteydessä komissiota toteuttamaan jatkotoimia syrjäisimpien alueiden ehdotuksien johdosta, joita ne ovat esittäneet erityisesti toimintasuunnitelmissaan;

Synergiat Horisontti 2020 -ohjelman kanssa

14. katsoo, että syrjäisimmillä alueilla on potentiaalia nousta tutkimuksen ja tekniikan huipulle Horisontti 2020 -ohjelman tavoitteisiin liittyvillä aloilla, kuten ilmakehän ja avaruuden, bioteknologian, luonnonriskien seurannan, meritutkimuksen, biodiversiteetin, uusiutuvan energian, terveyden, ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja älykkään liikenteen alalla;
15. muistuttaa, että vuosia 2014–2020 koskevan koheesiopolitiikan tavoitteena on muun muassa vahvistaa tutkimusta, teknologista kehitystä ja innovointia;
16. pitää valitettavana, että syrjäisimmät alueet, joiden hankkeet vain vaivoin täyttävät yhteisön rahoituksen saamisen ehdot, mikä johtuu kyseisten hankkeiden erityispiirteistä, eivät hyötäneet riittävästi ohjelmakauden 2007–2013 tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelmasta, ja että siten syrjäisimpien alueiden osallistuminen ja tulokset ovat jääneet heikoiksi ja ne ovat vähemmän mukana eurooppalaisissa tutkimusverkostoissa; kehottaa siksi komissiota tukemaan tutkimusta syrjäisimmillä alueilla ja edistämään kriittisen massan saavuttamista;

17. katsoo, että EAKR ei voi yksin saada syrjäisimpiä alueita vastaamaan koheesiopolitiikan ja Eurooppa 2020 -strategian sekä Horisontti 2020 -ohjelman tavoitteisiin; katsoo, että tämän vuoksi komission olisi varmistettava, että syrjäisimmät alueet voivat osallistua Horisontti 2020 -ohjelmaan hyväksymällä ja käynnistämällä ohjelmia, joilla pyritään edistämään syrjäisimpien alueiden osallistumista eurooppalaisiin ja kansainvälisiin tutkimus- ja innovointiverkostoihin; muistuttaa tässä yhteydessä, että Horisontti 2020 -strategian osassa, joka koskee ohjelmaa ”Osallistumisen laajentaminen ja huippuosaaminen levittäminen”, painotetaan unionin innovaatioiden tulostaulussa identifioituja huomattavia eroja tutkimusta ja innovointia koskevan tehokkuuden ja niiden erityistoimenpiteiden välillä, joilla pyritään levittämään huippuosaamista ja laajentamaan tutkimuksessa ja innovoinnissa jäljessä olevien jäsenvaltioiden ja alueiden osallistumista;
18. kehottaa arvostamaan enemmän syrjäisimpien alueiden yliopistoja ja kehittämään niiden rakenteita, jotta voidaan lisätä syrjäisimpien alueiden yliopistojen ja tutkimuskeskusten sekä niiden tutkijoiden ja opiskelijoiden eurooppalaista ja kansainvälistä vaikutusta synergiassa Horisontti 2020 -ohjelman kanssa; muistuttaa, että opiskelijoiden, opettajien ja virkamiesten liikkuvuutta yliopistojen välillä edistäviä ohjelmia haittaavat vakavasti syrjäisimmillä alueilla niiden eristäytyneisyydestä ja etäisyydestä aiheutuvat lisäkustannukset;
19. palauttaa mieliin, että tutkimus- ja innovointiohjelmien on oltava riittävän joustavia, jotta ne voidaan mukauttaa osaamisen uusiin rajoihin ja haasteisiin, joita ovat esimerkiksi syvänmerenpohja, joka tarjoaa suuret mahdollisuudet;
20. kiinnittää huomiota kasvavaan taloudelliseen intressiin, jota edustavat merenpohjien suunnattomat rikkaudet sekä syrjäisimpien alueiden tarjoamat biogenetiikkaan, mineraaleihin ja bioteknologiaan liittyvä valtava potentiaali näillä aloilla, ja siihen, että nämä on otettava huomioon syrjäisimpiä alueita koskevassa uudessa strategiassa, jonka tavoitteena on meriin perustavan tietotalouden kehittäminen ja lisäarvoa synnyttävien taloudellisten toimien luominen muun muassa lääketieteen, farmasian ja energian aloilla;

Synergiat sisämarkkinoiden kanssa

21. kehottaa komissiota kehittämään syrjäisimpien alueiden integraatiota ja kehittymistä sisämarkkinoilla hyödyntämällä Solbesin kertomuksen päätelmiä;
22. korostaa, että kilpailu syrjäisimmillä alueilla ei toteudu samalla tavalla kuin unionin muilla alueilla, koska näillä syrjäisimmillä alueilla markkinoiden vapaa toiminta on mahdotonta useimmilla yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen aloilla, joilla toimiminen ei houkuta yksityisiä investointeja; painottaa, että laadukkaiden tuotteiden tarjoaminen kilpailukykyiseen hintaan syrjäisemmillä alueilla on mahdollista vain valtion asianmukaisten tukien varassa ja että näiden palvelujen tuottaminen syrjäisimmillä alueilla edellyttää kiireellistä arviointia komissiolta, jotta voidaan taata laajempi joustavuus ja unionin nykyisen sääntelykehyksen mukauttaminen vallitseviin tosiasioihin;
23. kehottaa komissiota tiukentamaan kilpailusäännösten täytäntöönpanon valvontaa monopolitilanteiden ja lainvastaisten sopimusten välttämiseksi;

24. kehottaa komissiota julkaisemaan ohjeet syrjäisimpien alueiden pienille ja keskisuurille yrityksille ja julkistamaan niiden osallistuminen sisämarkkinoille ottamalla huomioon näillä alueilla voimassa olevat eri ohjelmat ja rahastot;
25. kehottaa komissiota paneutumaan syrjäisimpien alueiden lisäkustannuksiin ja korkeiden elinkustannusten ongelmaan sekä ottamaan ne huomioon EU:n politiikan laatimisessa;

Synergiat LIFE+-ohjelman ja Energia 2020 -strategian kanssa

26. katsoo, että syrjäisimpien alueiden potentiaali biodiversiteetin hallinnassa, suojelemisessa ja palauttamisessa, ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja uusiutuvan energian kehittämisessä voidaan optimoida ja mahdollistaa samalla, että unioni saavuttaa omat tavoitteensa luomalla synergioita ja täydentävää rahoitusta koheesipolitiikan, LIFE+-ohjelman ja Energia 2020 -strategian välille;
27. huomauttaa, että LIFE+-ohjelmalla pyritään ohjelmakaudella 2014–2020 osarahoittamaan innovatiivisia ympäristönsuojelu- ja ilmastonmuutoshankkeita; korostaa, että on tärkeää saada aikaan synergiaa koheesipolitiikkaa 2014–2020 koskevien tavoitteiden 5 ja 6 kanssa, koska on välttämätöntä vahvistaa syrjäisimpien alueiden osallistumista LIFE+-ohjelmaan;
28. pitää valitettavana, ettei BEST-valmistelutoimea ole voitu muuttaa todelliseksi syrjäisimmille alueille sekä merentakaisille maille ja alueille suunnatuksi ohjelmaksi vastoin Euroopan parlamentin lausuntoa ja 25. kesäkuuta 2009 kokoontuneen neuvoston päätelmiä;
29. pitää valitettavana, että Ranskan syrjäisimmillä alueilla suojeltavia kasvupaikkoja sekä eläin- ja kasvilajeja ei ole merkitty luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43/ETY liitteeseen I, mikä tekee direktiivin täytäntöönpanon mahdottomaksi Ranskan syrjäisimmillä alueilla ja estää Ranskan syrjäisimpiä alueita osallistumasta NATURA 2000 -verkostoihin ja ohjelmiin;
30. kehottaa komissiota laatimaan syrjäisimmille alueille oman Natura 2000 -ohjelman SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla;
31. kehottaa komissiota uusiutuvia energialähteitä koskevien hyvien esimerkkien ja eräiden syrjäisimpien alueiden saavuttamien tulosten perusteella edistämään toimia, joilla pyritään saavuttamaan energiataloudellinen autonomia ja Energia 2020 -strategian tavoitteet, ja muistuttaa komissiota ehdotuksestaan luoda erityinen energia-alan ohjelma, jolla tähdättäisiin hankinta-, infrastruktuuri- ja palvelukustannusten vähentämiseen syrjäisimmillä alueilla uusiutuvaa energiaa koskevan politiikan rohkaisemiseksi POSEI-ohjelmien pohjalta, jotta saavutettaisiin paras mahdollinen synergiataso unionin muiden toimien kanssa;
32. kiinnittää huomiota tarpeeseen edistää toimia saarien uusiutuvan energian potentiaalın hyödyntämiseksi, koska niiden riippuvuus fossiilisista polttoaineista on suurempi etäisyyden ja maantieteellisen eristyneisyyden takia; toteaa, että olisi kiinnitettävä huomiota tarpeeseen sisällyttää EU:n energiapolitiikkaan välineitä, joilla voidaan asianmukaisesti vastata eristyneistä energiajärjestelmistä aiheutuviin haasteisiin;

Synergiat unionin nuoriso-ohjelmien kanssa

33. korostaa, että uuden koheesiopoliitiikan tavoitteet 8, 9 ja 10 ovat työllisyys, sosiaalinen osallisuus, köyhyden torjuminen, koulutus ja ammattitaidon hankkiminen;
34. korostaa, että erityisesti syrjäisimpien alueiden nuorisotyöttömyys kuuluu Euroopan korkeimpiin; kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että nuorisotakuuohjelmaan tarkoitettuja varoja on vaikea toteuttaa yhteisrahoituksella; pitää myös valitettavana, että työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevissa ohjelmissa ei ole erityisesti syrjäisimpiä alueita koskevia säännöksiä, ja muistuttaa, että syrjäisillä alueilla on ollut vaikeuksia hyödyntää Progress-ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia; pyytää kehittämään sosiaalista ulottuvuutta käynnistämällä kiireellisesti pilottihankkeen työttömyyden torjumiseksi syrjäisimmillä alueilla; kehottaa perustamaan komission nuorison työllistämistä käsitteleviä erikoistoimintaryhmiä, jotta voidaan toteuttaa nuorisotakuu ja ottaa käyttöön Euroopan sosiaalirahaston ja nuorisotyöllisyysaloitteen varoja;
35. kehottaa EIP:tä sisällyttämään syrjäisimmät alueet nuorten työpaikkoja koskevaan aloitteeseensa sekä osaamiseen panostamista koskevaan ohjelmaansa;
36. pitää huolestuttavana merkittävää osaamisvuotoa, josta syrjäisimmät alueet kärsivät korkean työttömyyden ja riittämättömän koulutustarjonnan vuoksi, sillä koulutettu ja pätevä työvoima on kestävä kasvun välttämätön edellytys erityisesti näille alueille ominaisilla tai perinteisillä aloilla, mutta myös uudenlaisen toiminnan kehittämisen piristämiseksi ja maailmanlaajuiseen kilpailuun vastaamiseksi;
37. huomauttaa, että uuden Erasmus-ohjelman tavoitteena on kehittää osaamisyhteiskuntaa; korostaa, että tämän tavoitteen toteuttaminen on välttämätön edellytys Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiselle, sillä strategiassa tiedosta tehdään Euroopan talouden tärkein moottori; pitää näin ollen välttämättömänä luoda enemmän synergioita Erasmus-ohjelman ja Euroopan sosiaalirahaston välille syrjäisimmillä alueilla, jotta kasvun merkittäviä moottoreita – paikallista työvoimaa ja asiantuntemusta – voidaan stimuloida;
38. korostaa syrjäisimpien alueiden yliopistokoulutusvalmiuksien ja uusien huippuopetusalojen kehittämistä syrjäisimpien alueiden yliopistojen vetovoiman ja vaikutuksen lisäämiseksi Euroopassa; korostaa yliopistojen välisten kumppanuussuhteiden kehittämistä laajentamalla kumppanuussuhteet koskemaan myös sellaisten kolmansien maiden yliopistoja, joihin syrjäisimmät alueet pitävät yllä erityissuhteita; pyytää myös Erasmus+- ja Eures-ohjelmia huolehtimaan etäisyyteen liittyvistä ylimääräisistä matkakustannuksista, jotta syrjäisimpien alueiden opiskelijat voivat hyödyntää eurooppalaisia koulutusalan vaihto-ohjelmia ja jotta syrjäisimpien alueiden korkeakoulut voivat yrittää hyödyntää paremmin jäsenvaltioiden ja muun maailman välillä Erasmus Mundus -ohjelmaa;

Synergiat Euroopan laajuisten verkkojen kanssa (liikenne, televiestintä ja energia)

39. palauttaa mieleen Nuno Teixeira'n koheesiopoliitiikan tehtävistä Euroopan unionin syrjäisimmillä alueilla Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä laatiman mietinnön (2011/2195(INI)), jossa kehoitetaan komissiota perustamaan POSEI-ohjelman pohjalta erityinen energia-, liikenne- sekä tieto- ja viestintäteknikan alan ohjelma ja ottamaan

käyttöön muun muassa syrjäisimpien alueiden liikennettä koskevat erityispuitteet julkisen liikenteen tukemiseksi ja saarien välisen meriliikenteen kehittämiseksi;

40. korostaa tarvetta kehittää syrjäisimmillä alueilla synergioita eurooppalaisten verkkojen, Verkkojen Eurooppa -välineen, Civitas- ja Horisontti 2020 -ohjelmien sekä Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston liikenteeseen, televiestintään ja energiaan liittyvien investointien välille;
41. muistuttaa, että saavutettavuus on erityisen tärkeää syrjäisimpien alueiden kehittämiseksi ja että näillä alueilla tarvitaan usein monimutkainen meri- ja lentoliikennepalveluiden sisäinen ja ulkoinen verkko, minkä seurauksena liikkuvuuteen ja saavutettavuuteen liittyvät olosuhteet ovat vaikeat syrjäisimmillä alueilla, joilla ei ole käytettävissään vaihtoehtoja lento- ja meriliikenteelle ja jotka lisäksi kärsivät liikenteen hintojen noususta, jolla on jo itsessään kielteisiä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia;
42. pitää myönteisenä, että komissio haluaa yhdistää syrjäisimmät alueet Euroopan laajuisiin verkkoihin, mutta pitää valitettavana sitä, että suurin osa mainituista alueista on suljettu ensisijaisten käytävien ja siten Verkkojen Eurooppa -välineen rahoituksen ulkopuolelle; kehottaa komissiota tarkastelemaan tätä ulkopuolelle sulkemista syrjäisimpiä alueita koskevan strategian yhteydessä ja turvaamaan liikenneinvestoinnit syrjäisimmillä alueilla, jotta voidaan vähentää saaristoluonteesta aiheutuvaa eristyneisyyttä; kehottaa komissiota luomaan syrjäisimpiä alueita varten erityisiä alakohtaisia säädöksiä, jotta voidaan edistää saavutettavuutta ja syrjäisimpien alueiden yhteyksiä Manner-Eurooppaan;
43. pitää valitettavana, että merten moottoritiehankkeet eivät ole kuitenkaan edistyneet nykyistä enempää, koska lyhyet yhteydet on nostettu etusijalle, mikä sulkee syrjäisimmät alueet hankkeiden ulkopuolelle; kehottaa komissiota tarkastelemaan uudelleen tätä ulkopuolelle jäämistä syrjäisimpiä alueita koskevassa strategiassaan;
44. painottaa tarvetta tarkastella uudelleen meriliikenteen valtiontukea koskevia puitteita, jotta mahdollistetaan julkisen tuen myöntäminen syrjäisimpien alueiden ja kolmansien maiden välisiin yhteyksiin;
45. painottaa tarvetta mukauttaa alueellisten lentokenttien luokitusta, koska tämä ei syrjäisimpien alueiden osalta voi rajoittua matkustajamääriä ja kannattavuutta koskeviin seikkoihin;
46. katsoo, että digitaalitalouden merkityksen vuoksi syrjäisimpien alueiden ja Euroopan välinen sähköinen kuilu jarruttaa syrjäisimpien alueiden kehitystä ja kilpailukykyä; huomauttaa, että viive tieto- ja viestintätekniikan leviämisessä ja uudistamisessa aiheuttaa syrjäisimmille alueille maantieteellisen etäisyyden lisäksi sähköisen kehittymättömyyden ongelman; kehottaa tehostamaan tieto- ja viestintätekniologioiden kehitystä verkostojen laajentamisen ja uudistamisen kautta lisäämällä synergioita aluekehitysrahaston kanssa ja helpottamalla EIP:n rahoituksen saamista näille hankkeille ja painottaa lisäksi tarvetta myöntää näille alueille ensisijainen pääsy GMES- ja Galileo-ohjelmiin;

Synergiat unionin meripolitiikan kanssa (yhteinen kalastuspolitiikka, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto)

47. muistuttaa, että syrjäisimmät alueet osaltaan edistävät unionin asemaa maailman johtavana merivaltana;
48. kehottaa komissiota tiedostamaan nykyistä paremmin Euroopan unionin maailmanlaajuisen merellisen ulottuvuuden, meren ja sinisen kasvun merkityksen koko unionille, syrjäisimpien alueiden strategisen aseman sekä niiden mahdollisen roolin merien, valtamerien ja rannikkoalueiden kestävässä käytössä, maailmanlaajuisessa meriasioiden hallinnoinnissa ja meriasiantuntemukseen perustuvan talouden kehittämisessä;
49. huomauttaa, että koheesiopolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan väliset synergiat ovat riittämättömiä ja että yhteisessä kalastuspolitiikassa ei huomioida tarpeeksi näiden alueiden tilannetta; painottaa, että POSEI-ohjelma on tärkeää säilyttää kalastuksen olalta ja ehdottaa, että meritalouden tutkimusta ja innovointia kehitetään sen kasvupotentiaalin vuoksi;
50. korostaa, että syrjäisimmät alueet ovat riippuvaisia talousvyöhykkeidensä kalavaroista, jotka ovat biologisesti ja ekologisesti erittäin haavoittuvia, ja että tämän vuoksi on olennaista suojella riittävällä ja tehokkaalla tavalla niiden biologisesti ja maantieteellisesti herkkiä merialueita, erityisesti tarjoamalla niihin yksinomainen pääsy paikallisille laivastoille, jotka käyttävät ympäristön huomioon ottavia pyydyksiä; korostaa, että varojen tasapainoisen ja kestävä käytön takaaminen ja kalastustoiminnan ylläpitäminen samalla on välttämätöntä; vaatii, että unionin tulevat kalastussopimukset neuvotellaan myös osallistaen syrjäisimpien alueiden toimijat ja että niissä otetaan huomioon naapurivaltioiden paikallisen väestön pitkän aikavälin edut ja että vaikutustenarvioiteihin sisällytetään aina syrjäisimpiä alueita koskeva luku;
51. pitää valitettavana, että kalastusta koskeva POSEI-ohjelma, jolla otetaan käyttöön syrjäisimpien alueiden tiettyjen kalastustuotteiden kaupan pitämisestä aiheutuvien lisäkustannusten korvausjärjestelmä, on hiljattain sisällytetty Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (EMKR), joten sitä koskeva asetus ei enää ole erityisesti ja yksinomaan näitä alueita koskeva itsenäinen asetus, mikä heikentää SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisesti syrjäisimpien alueiden oikeudeksi tunnustetun positiivisen erityiskohtelun merkitystä;
52. pitää valitettavana, että uudessa yhteisessä kalastuspolitiikassa ei sallita syrjäisimmille alueille niiden tilanteeseen perustuvaa tukea laivaston uudistamiseen;

Synergiat yhteisen maatalouspolitiikan kanssa

53. huomauttaa, että maatalous on dynaaminen ala, joka tarjoaa työpaikkoja ja edistää toimintaa merkittävällä tavalla; muistuttaa kuitenkin syrjäisimmille alueille ominaisista maatalouden erityispiirteistä, jotka vaikuttavat voimakkaasti toimintaan ja joita ovat erityisesti viljelmien pieni koko ja markkinoiden rajat; muistuttaa, että uuden koheesiopolitiikan kolmantena tavoitteena on maatalousalan pk-yritysten vahvistaminen;

54. toteaa, että syrjäisimpien alueiden maatalous joutuu monipuolistamaan toimintaansa ja lisäämään kilpailukykyään ja kohtaa uusia haasteita, jotka liittyvät muun muassa globalisoitumiseen, markkinoiden vapauttamiseen, elintarviketurvaan ja kestäväan kehitykseen;
55. korostaa, että on tarpeen säilyttää POSEI-ohjelma, joka on näyttänyt toimivuutensa ja sopii syrjäisimpien alueiden tilanteeseen mutta kärsii jatkuvasti riittämättömästä rahoituksesta, mikä on oikaistava kiireesti; korostaa tässä yhteydessä, että POSEI-ohjelmalla on oltava tarvittavat välineet syrjäisimpien alueiden tuottajien auttamiseksi voittamaan vaikutukset, joita aiheutuu useille aloille suunnitellusta sääntelyn vapauttamisesta, unionin politiikoista ja kansainvälisten sopimusten tekemisestä muun muassa maito-, sokeri-, rommi-, liha- ja banaani-alalla; korostaa myös syrjäisimpien alueiden kaikenlaisen maataloustuotannon taloudellista, sosiaalista ja ympäristöllistä merkitystä; kannattaa POSEI-järjestelmän säilyttämistä omassa ja itsenäisessä kehityksessään;
56. kannustaa luomaan synergioita koheesipolitiikan ja maaseuturahaston välille vesivarojen kestäväan käytön takaamiseksi uudistamisen, kasteluverkostojen laajentamisen, maankäytön suunnittelun, koulutuksen sekä kestäväan maanviljelyn ja maaseutuyhteisöjen matkailukäytön edistämisen kautta;
57. kehottaa komissiota edistämään kotoperäistä maataloustuotantoa ja tuotteiden myymistä tuotantoalueen läheisyydessä, mikä tarkoittaa sitä, että paikalliset laatutuotteet korvaavat tuontia;
58. korostaa suojatun alkuperänimityksen, tarkistetun alkuperänimityksen ja paikallisten merkkien luomista syrjäisimmillä alueilla ja kehottaa laatimaan syrjäisimpien alueiden tarpeita vastaavaa menekinedistämispolitiikkaa ja ryhmätunnisteiden suojaamista;

Synergiat unionin ulkopolitiikan kanssa

59. pitää valitettavana, että eurooppalaisten rahastojen, Euroopan kehitysrahaston, aluekehitysrahaston ja Euroopan liikennekomitean välinen vastaavuus on edelleen puutteellinen erityisesti rajat ylittävien yhteistyöhankkeiden osalta, vaikka tämä on välttämätön edellytys rahastojen tavoitteiden toteutumiselle; muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää varmistaa, että Euroopan kehitysrahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston ohjelmasuunnitteluun liittyvät menettelyt ovat yhteensopivia;
60. kehottaa komissiota käynnistämään neuvottelut unionin jäsenvaltioiden, syrjäisimpien alueiden, merentakaisen maiden ja alueiden sekä AKT-valtioiden välillä vuoropuhelun lisäämiseksi ja syrjäisimpien alueiden yhdistämiseksi niiden maantieteellisiin alueisiin; korostaa tässä tarkoituksessa keskeistä asemaa, jossa unionin valtuuskuntien olisi enemmänkin toimittava, jotta helpotetaan vuoropuhelua ohjelmasuunnittelun eri toimijoiden välillä syrjäisimmillä alueilla, merentakaisilla mailla ja alueilla sekä AKT-valtioissa;
61. kehottaa komissiota tiedostamaan paremmin geostrategisen aseman, joka syrjäisimmillä alueilla on johtuen niiden läheisyydestä useisiin mantereisiin;

62. kehottaa komissiota viimeistelemään lähialueita koskevan toimintasuunnitelman, jota se on valmistellut vuodesta 1999 lähtien, tunnistamaan esteet ja löytämään ratkaisut, joilla edistetään syrjäisimpien alueiden alueellista integraatiota kunkin omalla maantieteellisellä alueella; palauttaa tässä yhteydessä mieleen kunkin syrjäisimmän alueen historiallisesti ja kulttuurisesti läheiset suhteet tiettyihin kolmansiin maihin sekä taloudellisten, kaupallisten ja yhteistyötä koskevien suhteiden mahdollisen kehittämisen monien maailman alueiden kanssa;
63. pyytää komissiota huomioimaan paremmin kolmansien maiden kanssa tehtyjen sopimusten vaikutuksen syrjäisimpien alueiden talouteen ja vaatimaan ennakkoon toteutettavan vaikutustenvaikutuksen järjestelmällistä toteuttamista ”arkojen” tuotteiden suojelemiseksi tarvittaessa ja erityisaloille aiheutuneiden vahinkojen oikeudenmukaiseksi korvaamiseksi; kehottaa myös luomaan kuulemismekanismin näiden alueiden alueellisten viranomaisten kuulemista varten; kehottaa komissiota teettämään parhaillaan sovellettavien kansainvälisten sopimusten osalta säännöllisesti tutkimuksia, jotta voidaan arvioida ja ottaa huomioon markkinoiden haavoittuvuus syrjäisimmillä alueilla;
64. pitää valitettavana, että Latinalaisen Amerikan ja AKT-maiden kanssa tehdyissä sopimuksissa ei ole huomioitu syrjäisimpien alueiden etuja ja että ennen näiden sopimusten neuvottelemista ei ole toteutettu vaikutustutkimusta;
65. kehottaa komissiota neuvottelemaan syrjäisimpien alueiden läheisyydessä sijaitsevien AKT-maiden kanssa tehtäviin kauppasopimuksiin järjestelmällisesti erityisen osuuden syrjäisimpien alueiden ja AKT-maiden välisten markkinoiden luomisesta tarkoituksena edistää syrjäisimpien alueiden yhdentymistä maantieteellisen ympäristönsä kanssa;
66. muistuttaa syrjäisimpien alueiden intresseistä auttaa unionia kehittämään ja laajentamaan humanitaarisia toimintavalmiuksiaan luonnonkatastrofien sattuessa; kannattaa eurooppalaisten väestönsuojelujoukkojen perustamista;

Synergiat köyhyyden torjumista ja sosiaalista syrjäytymistä koskevien ohjelmien kanssa

67. panee merkille vakavat ongelmat, erityisesti sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden, jotka koettelevat syrjäisimpiä alueita; muistuttaa, että uuden koheesipolitiikan tavoitteen 9 tarkoituksena on edistää sosiaalista osallisuutta sekä köyhyyden ja kaikkien syrjinnän muotojen torjuntaa ja että aluekehitysrahasto pitää heikoimmassa asemassa olevan väestön tukemista investointien ensisijaisena tavoitteena;
68. on tyytyväinen vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston hyväksymiseen ja pyytää, että se pantaisiin täytäntöön erityisen tehokkaasti syrjäisimmillä alueilla;
69. toteaa, että joillakin syrjäisimmillä alueilla vallitsee vaikea asuntopula erityisesti tiettyjen alueiden nopean väestönkasvun vuoksi; kannustaa laatimaan investointikehyksen sosiaaliseen asuntotarjontaan ja luomaan erityissäännöksiä, joiden ansiosta tukia, joilla tuetaan investointeja sosiaaliseen asuntotarjontaan, ei pidettäisi valtiontukina; panee merkille, että joillakin syrjäisimmillä alueilla uhkana on kasvava autioituminen, josta seuraa alueille ominaisten asumusten rappeutuminen, ja että ilmiötä on tärkeää rajoittaa

kaupunkialueiden elvyttämiseen osoitettavalla tuella sekä edistämällä eri alueille sopeutunutta taloudellista toimintaa, jotta mahdollistetaan väestön jääminen alueelle;

Synergiat COSME-ohjelman ja Progress-mikrorahoitusjärjestelyn kanssa

70. huomauttaa, että jotkut syrjäisimmät alueet sijaitsevat ympäristössä, jossa teollisuuden kilpailu on kovaa erityisesti alhaisten työvoimakustannusten ja naapurimaiden runsaiden raaka-ainevarojen vuoksi; muistuttaa, että vuosien 2014–2020 koheesiopolitiikan tavoitteiden 3 ja 8 tarkoituksena on vahvistaa pk-yritysten kilpailukykyä sekä edistää kestävä ja laadukasta työllisyyttä;
71. toteaa, että syrjäisimpien alueiden mikroyritykset ja pk-yritykset, joita perustetaan runsain määrin kriisistä huolimatta, joutuvat kamppailemaan rahoituksen saantiin liittyvien ongelmien lisääntyessä, mikä vaarantaa niiden kehityksen ja olemassaolon;
72. on tyytyväinen tältä osin tulevan COSME-ohjelman tavoitteisiin, joilla pyritään tukemaan eurooppalaisia pk-yrityksiä erityisesti rahoitusta ja uusien markkinoiden valloittamista koskevissa asioissa; on tyytyväinen Progress-mikrorahoitusjärjestelyn etenemiseen; kehottaa komissiota takaamaan näiden ohjelmien tehokkaan toteutuksen syrjäisimmillä alueilla ja on tyytyväinen mahdollisuuteen EIP:n ja Euroopan investointirahaston kanssa käytävästä vuoropuhelusta, jossa tarkasteltaisiin mahdollisuutta edistää syrjäisimpien alueiden pk-yritysten rahoituksen saatavuuden parantamista perustamalla syrjäisimmille alueille lähi-investointirahastoja ja kehittämällä alueellisia riskipääomamarkkinoita;
73. korostaa tarvetta mukauttaa kunkin syrjäisimmän alueen taloudellinen kehitys sen potentiaalin mukaisella tavalla; huomauttaa, että muun muassa riittämättömät jätteenkäsittelyvalmiudet tarjoavat merkittävän kehittymismahdollisuuden sekä työllisyyden että ympäristön kannalta;
74. on tyytyväinen pk-yritysten vihreää toimintasuunnitelmaa koskevan julkisen kuulemisen hiljattaiseen käynnistämiseen; kehottaa komissiota sisällyttämään tuleviin päätelmiinsä syrjäisimpien alueiden pk-yritysten tätä alaa koskevat ongelmat ja valmiudet;
75. korostaa, että matkailu on yksi syrjäisimpien alueiden talouden tärkeimmistä moottoreista; katsoo näin ollen, että syrjäisimpien alueiden hotellikantaa on välttämätöntä kehittää ja nykyaikaistaa aluekehitysrahaston ja COSME-ohjelman yhteistuella, jotta syrjäisimpien alueiden kestävä matkailutarjontaa voidaan tavoitteiden mukaisesti monipuolistaa ja kehittää;
76. ehdottaa unionin jäsenvaltioiden mutta myös joidenkin kolmansien maiden viisumipolitiikkojen yksinkertaistamista matkailun helpottamiseksi sekä syrjäisimpien alueiden ja naapurimaiden välisen moniin kohteisiin suuntautuvan matkailun kehityksen edistämiseksi;

Synergiat Luova Eurooppa -ohjelman kanssa

77. huomauttaa, että tiettyjä syrjäisimpiä alueita leimaa voimakkaasti monikulttuurisuus ja että syrjäisimpien alueiden kulttuurisen monimuotoisuuden tulee voida rikastuttaa eurooppalaista kulttuuria ja vastavuoroisesti saada vaikutteita Euroopasta; kehottaa

komissiota avaamaan Luova Eurooppa -ohjelman myös syrjäisimmiltä alueilta tuleville hankkeille;

78. kehottaa komissiota määrittelemään strategian syrjäisimpien alueiden kulttuuriperinnön kehittämiseksi ja levittämiseksi Euromed Heritage IV -ohjelman tapaan;

79. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Euroopan unionia ja syrjäisimpiä alueita yhdistävien politiikkojen historia on tähän asti perustunut keskeisen ja välttämättömän yhteisvastuun politiikan täytäntöönpanoon, joka on tapahtunut koheesiopolitiikan sekä maatalouden ja kalastuksen tukivälineiden kautta.

Tässä mietinnössä kehoitetaan jättämään taakse nykyiset, paljolti kuluneet näkemykset ja omaksumaan uudenlainen lähestymistapa, jonka kautta syrjäisimpien alueiden investointipolitiikat voivat avata uusia ovia ja tukea alueiden kestävästä kehityksestä. Tästä syystä syrjäisimpiä alueita ei pidä enää sijoittaa vain alue- ja maatalouspolitiikkojen kahleisiin, jotta ne pääsevät mukaan mahdollisimman täysipainoisesti ja voivat hyötyä eurooppalaisten politiikkojen parhaista puolista.

Euroopan unionin tuki syrjäisimmille alueille ei ole pelkkä eurooppalaisen yhteisvastuun osoitus. Se on tukea, joka hyödyttää koko Euroopan unionia sen pyrkiessä saavuttamaan omia tavoitteitaan kasvun ja maailmanlaajuisen vaikutusvallan edistämiseksi ja suurten maailmanlaajuisien haasteiden ratkaisemiseksi. On kyse sitten AKT-maiden kanssa käytävästä vuoropuhelusta, ilmastonmuutoksen torjumisesta, biodiversiteetin turvaamisesta, koralliriuttojen suojelemisesta, terveydestä, alueellisten kielten ylläpitämisestä tai kulttuurien monimuotoisuudesta, Euroopan unioni on yhdessä syrjäisimpien alueidensa kanssa entistä valmiimpi saavuttamaan näihin haasteisiin liittyvät tavoitteensa. Espanjan, Portugalin ja Ranskan merentakaiset alueet haluavat itse kohdata haasteet ja kunnianhimoisen tavoitteen luoda unioni, joka on avoin ja suuntaa katseensa maailmaan, meriin, tutkimukseen, ympäristöön ja huippuosaamiseen.

Investoimalla syrjäisimpiin alueisiin ja tuleamalla tietoisiksi niiden panoksesta ja asemasta voimme investoida Euroopan unionin tulevaisuuteen maailmanlaajuisien haasteiden edelläkävijänä. Euroopan unionia koettelee kriisi, joka herättää pelkoja sisänpäin kääntymisestä ja sulkeutumisesta ulkomaailmalla. Tällaisena aikana on ehdottoman tärkeää jättää sivuun kysymys kustannuksista ja nostaa sen sijaan esiin syrjäisimpien alueiden ratkaisevan tärkeä panos Euroopan mantereiden maailmanlaajuisien tavoitteiden toteuttamisessa. Komission ja Euroopan unionin on astuttava nyt tälle tielle ja jätettävä taakse surkuttelevat tulevaisuudenkuvat.

On kuitenkin pakko todeta, että henkilöt, jotka työskentelevät Euroopan unionin nimissä tai edustavat sitä kokonaisuudessaan, unohtavat syrjäisimmät alueet valitettavan usein. Ei ole tavatonta nähdä Euroopan komission ja sen erillisvirastojen sivustoilla karttoja, joissa syrjäisimmät alueet loistavat poissaolollaan, tai teknisiä asiakirjoja, jotka koskevat kolmansia maita, kuten Karibian maita, Lätinalaista Amerikkaa, Intian valtamerä tai Luoteis-Afrikkaa ja joissa ei edes mainita Euroopan unionin olevan näillä alueilla läsnä syrjäisimpien alueidensa välityksellä. Aivan liian usein syrjäisimmät alueet myös jätetään miltei tietoisesti ulkopuolelle suurista hankkeista, joiden tavoitteena on yhdistää unionin kaikki osat rakenteellisesti ja materiaalisesti toisiinsa. Euroopan unionin aivan liian usein toistuva arvostuksen puute hankaloittaa entisestään syrjäisimpien alueiden maantieteellisesti syrjäistä asemaa.

Jos Euroopan unioni pyrkii aidosti yhdyntymiseen, tulevaisuuden Euroopan unionin kehittäjät eivät voi enää jättää syrjäisimpiä alueita sivuun ja pitää niitä rasitteena.

Syrjäinen sijainti saattaa olla rasite syrjäisimmille alueille, mutta unionille se on päinvastoin voimavara.

SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tunnustetaan syrjäisimmille alueille ominaiset vaikeudet ja erityispiirteet, sillä nämä vaikeudet ja erityispiirteet ovat todellisia, konkreettisia ja läsnä. Mukautettu erityiskohtelu ei tarkoita syrjäisimpien alueiden kohdalla suosivaa kohtelua, sillä kyse on yhdentymistä tukevasta kohtelusta, joka ainoastaan voi mahdollistaa syrjäisimpien alueiden tasapainoisen ja täydellisen yhdentymisen unioniin. Pyrkimys yhdistää syrjäisimmät alueet ottamatta huomioon niiden erityistarpeita tulee pitkällä aikavälillä vahvistamaan pysyvästi niiden haittoja, jotka ovat seurausta niiden syrjäisestä sijainnista Manner-Eurooppaan nähden. Lopulta se tarkoittaisi niiden sulkemista Euroopan unionin ulkopuolelle. Merentakaisien alueiden sijainti on toki syrjäinen Manner-Eurooppaan nähden, mutta Manner-Euroopan sijainti on vastaavasti aivan yhtä syrjäinen merentakaisiin alueisiin nähden.

Vuonna 2014 on siis saatava aikaa todellinen täyskäännös. Unionin on paitsi tunnustettava merentakaisien alueiden tarjoamat voimavarat ja mahdollisuudet, sen on myös tehtävä näistä voimavaroista ja mahdollisuuksista todellisuutta, sillä ne ovat myös osa unionin yhteistä tulevaisuutta, kun unioni yhdistää omiin tulevaisuudennäkemyksiinsä ja kehitysnäköaloihinsa merentakaiset alueensa. Tästä on noustava myös käsitys eurooppalaisista merentakaisista alueista, jonka mukaan syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet ovat osa samaa todellisuutta.

Horisontti 2020, Energia 2020, Life + ja Erasmus sekä eurooppalaiset energia-, liikenne- ja televiestintäverkostot eivät enää voi jättää merentakaisia alueita painopistealueidensa ja tavoitteidensa ulkopuolelle. Kaikkien näiden strategioiden ja välineiden on kohennettava syrjäisimpien alueiden puutteellista yhdentymistä Eurooppaan nähden. Niissä on myös käytävä selvästi ilmi, että syrjäisimpien alueiden potentiaali voi auttaa Euroopan unionia merkittäväällä tavalla tavoitteidensa saavuttamisessa. Euroopan komissio ja Euroopan unioni eivät ole viime vuosina ajaneet näitä pyrkimyksiä. Tämän kuilun kiinnikurominen ja tilanteen muuttaminen vaatii todellista mielikuvituksen ponnistusta.

Yhteisen maatalouspolitiikan, yhteisen kalastuspolitiikan sekä sisämarkkinoiden ja niitä koskevien sääntöjen on tulevaisuudessa joiltain osin opittava huomioimaan ja joiltain osin huomioitava edelleen entistä paremmin syrjäisimpien alueiden maantieteelliset, maantieteellis-taloudelliset ja ilmastolliset erityispiirteet. Ilman tätä yhteinen maatalouspolitiikka, yhteinen kalastuspolitiikka tai sisämarkkinat eivät voi tukea syrjäisimpien alueiden kestävää ja harmonista yhdentymistä muuhun Eurooppaan.

Myöskään kauppapolitiikassa, ulkopolitiikassa tai unionin kehityspolitiikassa merentakaisia alueita ei voida pitää unionin kannalta merkityksettöminä alueina. Merentakaiset alueet ovat unionin jatke maailmassa. Niiden taloudellisia etuja ei voida jatkuvasti alistaa Manner-Euroopan eduille, jotka ovat paitsi itsekkäitä, myös surullisen tietämättömiä geostrategisista ja maantieteellis-taloudellisista näkemyksistä ja joissa syrjäisimpien alueiden tilannetta ei mainita eikä huomioida. Unionin maailmanlaajuisen ulottuvuuden ymmärtämisen ja toisaalta unionin syrjäisimmille alueille sekä merentakaisille maille ja alueille osoittaman huomion välillä on kuitenkin tiivis yhteys. Unionin useimmissa ulkopolitiikoissa (kauppa-, meri-, diplomaatia- ja kehitysasioissa) näkyvä välinpitämättömyys syrjäisimpiä alueita sekä

merentakaisia maita ja alueita kohtaan osoittaa selvästi, että unioni investoi puutteellisesti omaan maailmanlaajuiseen ja kansainväliseen ulottuvuuteensa.

Unionin ja syrjäisimpien alueiden tavoitteet voidaan siis saavuttaa luomalla ja kehittämällä synergioita rakennerahastojen ja muiden unionin rahastojen, strategioiden ja politiikkojen välille. Lisäksi on luotava ohjelmia ja tilapäisiä välineitä, joiden ansiosta syrjäisimmät alueet voivat omaksua niille kuuluvan aseman ja ulottuvuuden Euroopan unionissa, joka on aidosti avoin maailmalle ja tietoinen maantieteestään, historiastaan sekä kasvun ja vaikutusvallan moottoreistaan, jotta näihin uusiin, yhteisiin haasteisiin voidaan vastata.

Kaikki kannattanevat syrjäisimpiä alueita koskevaa strategista näkemystä, mutta nyt on tärkeää nostaa esiin käytännöllinen lähestymistapa, jotta unionin kaikissa politiikoissa poistetaan rajoitteet, esteet ja hidasteet syrjäisimpien alueiden täysipainoiselta osallistumiselta.

Ei pidä tyytyä vain puolustamaan syrjäisimpiä alueita Euroopassa, vaan meidän on ennen kaikkea tuettava niitä ja nostettava ne voittoon.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	11.2.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 31 -: 2 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Catherine Bearder, Victor Boștinaru, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Ovidiu Ioan Silaghi, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė Bernard, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Martina Anderson, Karin Kadenbach, Evgeni Kirilov, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Ivana Maletić